

Kočevje ob 13h, -2°C, oblačno

html pdf

Električna energija

Za menjavo dobavitelja ni omejitev

Od sprostitve trga z električno energijo lahko odjemalci brez zapletov zamenjajo dobavitelja. Večina se jih za to odloči zaradi nižjega mesečnega računa. Primerjali smo ponudbo in poiskali odgovore na nekatera tehnična vprašanja, ki si jih ljudje zastavljajo pred prestopom k novemu dobavitelju.

Gospodinjstva po vsej Sloveniji lahko izbirajo med sedmimi dobavitelji elektrike, Elektrom Ljubljana, Maribor, Celje, Primorska in Gorenjska, poleg tega pa še Gen-I in Petrolom. Razlike v cenah elektrike, ki jo ponujajo, so posledica bolj ali manj ugodnih nakupov elektrike od proizvajalcev, domačih in tujih. Presežke elektrike zlasti na tujih trgih, ki so posledica gospodarske krize in manjše porabe, je najbolj izkoristil Gen-I, ko je marca lani gospodinjstvom prvič ponudil cenejšo elektriko.

Največ gospodinjstev pri Elektru Ljubljana

»V Elektru Ljubljana se zavedamo, da je ključno stranke obdržati, in ne zgolj privabiti, čemur tudi namenjamo največ pozornosti. Lahko se pohvalimo, da po sprostitvi trga električne energije nismo izgubili velikega števila odjemalcev,« pravijo v Elektru Ljubljana, ki ima 292.566 gospodinjstvih uporabnikov omrežja. Od sprostitve trga 1. julija 2007 je dobavitelja zamenjalo nekaj manj kot dva odstotka njihovih gospodinjstvih odjemalcev.

Na Gen-I, h kateremu je prestopilo največ strank, je od marca 2009 do danes pogodbo o odjemu električne energije sklenilo 10.280 gospodinjstev in še dodatnih dva tisoč manjših poslovnih odjemalcev. Elektro Primorska ima trenutno 108.978 gospodinjstvih odjemalcev. Od odprtja trga z energijo do 1. decembra letos so izvedli 1836 zamenjav. »Nekateri odjavljeni gospodinjstvi odjemalci so se v vmesnem času vrnili k nam,« pravijo v Elektru Primorska. Na območju Elektra Maribor je 189.000 gospodinjstvih odjemalcev. Od 1. julija 2007 do 1. decembra letos je bilo 2900 zamenjav dobavitelja. Elektro Gorenjska ima 10-odstotni tržni delež. Od odprtja trga je dobavitelja zamenjalo manj kot dva odstotka odjemalcev.

Povprečen račun

Mesečni račun povprečnega gospodinjstvega odjemalca Elektra Ljubljana z mesečno porabo 312 kilovatnih ur (kWh) znaša z davkom 41,72 evra, povprečni odjemalec pa ima dvotarifni način merjenja porabe elektrike. V Gen-I pravijo, da imajo njihovi odjemalci nadpovprečno veliko mesečno porabo, saj so se zanje kot dobavitelja odločali večji gospodinjstvi porabniki, kot so dvostanovniške hiše, kmetije, velika stanovanja, porabniki s toplotnimi črpalkami in podobno. Povprečni račun je tako 53,65 evra na mesec in je precej večji, kot je slovensko povprečje.

Povprečni gospodinjstvi odjemalec Elektra Primorska porabi 330 kWh električne energije na mesec, njegov račun (z všteto omrežnino, trošarino, ddv in drugimi prispevki) pa znaša 45,87 evra. Povprečni račun za gospodinjstve odjemalce v Elektru Celje znaša 42,05 evra, povprečna poraba pa je 320 kWh. Povprečen račun gospodinjstvega odjemalca Elektra Maribor znaša 41,84 evra ob porabi po 155 kWh visoke in nižje tarife in sedmih kilovatih moči. Povprečna poraba odjemalca Elektra Gorenjska znaša 350 kWh, kar pomeni mesečni znesek 45 evrov.

Zamenjava je preprosta

Za menjavo starega dobavitelja električne energije z novim potrebuje odjemalec le staro položnico, ki jo pošlje izbranemu novemu dobavitelju. Od njega prejme v podpis pogodbo o dobavi. Podpisano jo vrne novemu dobavitelju, ta pa uredi postopek do konca. Če stari dobavitelj prejme podpisano pogodbo do 10. dne v mesecu, se prestop opravi s 1. dnem naslednjega meseca, v nasprotnem primeru mesec dni pozneje. Pogodbo lahko podpiše naslovnik računa za elektriko, imetnik soglasja za priključitev ali druga oseba s soglasjem naslovnika računa.

Pri zamenjavi dobavitelja je vedno treba narediti končni obračun s starim dobaviteljem na dan zamenjave. Plačana mora biti vsa poraba. Pri tem lahko nastopi težava, če stari distributer ne more odčitati stanja števca. Celoten postopek za odjemalca sicer uredi novi dobavitelj, a ne škodi, če odjemalec prebere pogodbo, saj mu kakšna določba čez kakšen mesec mogoče ne bo všeč.

Ugodnosti za nove naročnike preveriti

»Novi naročniki lahko poleg osnovne oskrbe izbirajo tudi med različnimi naročniškimi paketi, ki ponujajo zagotovljeno ceno za čas njegovega trajanja,« pravijo v Elektru Ljubljana. Podobno ravna Elektro Maribor, ki prav tako ponuja več naročniških paketov. Ti praviloma pomenijo vezavo, saj zagotavljajo nespremenjeno ceno elektrike na daljši rok, ne glede na spremembe na trgu.

V Gen-1 do konca decembra vsakemu novemu odjemalcu pošljejo prvi mesečni račun za en evro, najnižje cene elektrike pa zagotavljajo od 1. oktobra do konca leta, pravijo v podjetju.

Gospodinjstvi odjemalci lahko tudi pri Elektru Primorska izbirajo med različnimi paketi, ki so vezani predvsem na priključno moč, imetnikom toplotnih črpalk tako ponujajo paket z ugodnejšo ceno električne energije, vsem pa tudi električno energijo iz obnovljivih virov. Slednja je namenjena okoljsko ozaveščenim, saj je dražja od klasične.

Elektro Celje je prvi ponudil nižjo ceno električne energije za imetnike toplotnih črpalk za celovito hlajenje in ogrevanje stanovanjskih prostorov, s poslovnim partnerjem so pripravili ugoden paket za tiste, ki se za toplotne črpalke šele odločajo, ponujajo namreč popust na nakup črpalke in paket ugodnosti za nakup elektrike. Sledi tudi Elektro Gorenjska, ki ponuja nižjo ceno elektrike za tiste, ki se odločijo za nakup sončnih kolektorjev, toplotnih črpalk in kotlov na biomaso.

Menjava brezomejitev ali vezave

»Pri Gen-I ni nobenih omejitev, kljub vstopni ugodnosti. Že naslednji mesec lahko gre stranka drugam,« zagotavljajo v Gen-I. Gospodinjiski odjemalci Elektra Primorske lahko prav tako kadar koli zamenjajo dobavitelja, ker v pogodbi o dobavi električne energije nimajo določil, ki bi omejevala prestop k drugemu dobavitelju.

V Elektru Ljubljana, Maribor in Celje pa opozarjajo, da je postopek zamenjave dobavitelja v pristojnosti systemskega operaterja distribucijskega omrežja (SODO) in je brezplačen ne glede na število zamenjav v letu. Zavedati pa se je treba, da lahko pri zamenjavi nastanejo stroški, ki izvirajo iz pogodbenega razmerja med dobaviteljem in odjemalcem.

Zamenjava dobavitelja je namreč odvisna tudi od paketa, ki ga ima stranka sklenjenega z obstoječim dobaviteljem. Za odjemalca je pomembno, da si natančno prebere splošne pogoje in pogoje posebnih ponudb, saj se v njih lahko skrivajo tudi obveznosti.

Nadomestilo za škodo

Nenapovedana prekinitev dobave elektrike se lahko zgodi iz različnih vzrokov, pri tem pa je naročnikom v gospodinjstvih v nekaterih primerih povzročena škoda (onemogočeno delo z računalnikom ali izgubljeni dokumenti). »Za vse posege v omrežje je pristojen SODO, izvajajo pa jih pooblaščenca podjetja za distribucijo (Elektro Ljubljana, Maribor, Celje, Primorska in Gorenjska) v skladu z določili splošnih pogojev za dobavo in odjem električne energije iz distribucijskega omrežja električne energije,« pravijo dobavitelji.

Če skupno število in trajanje nenapovedanih dolgotrajnih prekinitev (več kot tri minute) pri posameznih odjemalcih v koledarskem letu preseže minimalne standarde kakovosti, ki so objavljeni na spletni strani SODO, je odjemalec upravičen od izvajalca nalog SODO oziroma enega od petih pooblaščenih distribucijskih podjetij zahtevati odškodnino.

»V naši organizacijski enoti za obratovanje in razvoj distribucijskega omrežja na podlagi podanih odškodninskih zahtevkov opravimo analize in vsak primer obravnavamo ločeno. Če ugotovimo, da je krivda naša, stranki ugodimo,« dodajajo na Elektro Ljubljana.

V Elektru Celje so pojasnili, da je odjemalec dolžan poklicati pristojno osebo elektrodistributerja (ali dobavitelja elektrike, ki ureja stvari naprej), da si v najkrajšem času ogleda razmere pri njem in o njih sestavi zapisnik. »Po ogledu kraja škodnega dogodka se ugotovi, ali je napaka nastala po krivdi distributerja, višje sile ali nekoga tretjega. Če je napaka krivda distributerja, odjemalcu to pojasnijo in ga poučijo o njegovih možnostih glede uveljavljanja odškodnine. V drugih primerih mora oškodovanec zahtevati odškodnino od dejanskega povzročitelja, ki je odgovoren za napako, ali v primeru višje sile uveljavljati zavarovalnino za škodo na podlagi sklenjene police, če ima urejeno tovrstno zavarovanje,« pojasnjujejo v Elektru Celje.

Prednosti bližjega servisa ni

Dostop do glavnih varovalk ima le izvajalec del systemskega operaterja distribucijskega omrežja (SODO), in ne dobavitelj električne energije. Dobavitelj pa lahko zahtevo odjemalca posreduje izvajalcu nalog SODO. Pooblaščenici izvajalci del SODO so Elektro Ljubljana, Maribor, Celje, Gorenjska in Primorska, dobavitelja elektrike pa sta poleg petih elektrovske Gen-I in Petrol.

SODO po predpisih zagotavlja storitve nediskriminatorno, ne glede na to, katerega dobavitelja ima posamezen uporabnik distribucijskega omrežja. Na vprašanje, ali je kljub temu kakšna prednost, če sta dobavitelj in upravljavec omrežja oziroma distributer ista oseba, in ali je morda servis zato hitrejši, odgovori niso povsem enoznačni.

»Naše stranke bi imele ta problem, če bi obstajal. To vemo, ker ves čas deluje klicni center, ki beleži vse statistike klicev in vsebino pogovorov. Nimamo pritožb te vrste, opažamo pa, da tekmeči s tem strašijo stranke, da se ne bi odločile za zamenjavo. To nam stranke tudi povedo, ko se pozanimajo za menjavo dobavitelja,« opozarjajo v Gen-I.

V elektrodistribucijah nasprotno pravijo, da za te storitve ni in ne sme biti razlik med »našimi« odjemalci in odjemalci drugega dobavitelja. Razlik ne sme biti niti pri soglasjih za priključitev v omrežje, ki jih dajejo elektrodistributerji.

Iz Petrola, ki je po vstopu na trg elektrike pridobil nekaj tisoč gospodinjstvih odjemalcev (3500), nismo dobili odgovora, ali in kako bodo v povezavi s prodajo kurilnega olja in plina še dodatno poskrbeli za svoje kupce elektrike.

Borut Tavčar

Fotografije dokumentacija Dela

:: supertitle ::

Električna energija

:: supertitle ::

Električna energija

:: supertitle ::

Električna energija

Komentarji [0]

Delo
Sobotna priloga
Nedelo
Slovenske novice
Ona
Delo in dom
Pilot
Vikend
Graficar
Odprta kuhinja